

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง “ปัญหาอุปสรรคการสังคดี กรณีร้องขอความเป็นธรรมของพนักงานอัยการในเขตสำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้” ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลกับพนักงานอัยการ จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ซึ่งสามารถแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณาร้องขอความเป็นธรรมชั้นพนักงานอัยการที่ไม่เคยมีประสบการณ์พิจารณาคดีในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณาร้องขอความเป็นธรรมชั้นพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์พิจารณาคดีในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การสังคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสังคดีร้องขอความเป็นธรรม

ส่วนที่ 6 อภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

1. อายุ

ตารางที่ 4.1

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	25	31.3
30-40 ปี	39	48.8
40-50 ปี	8	10.0
50 ปีขึ้นไป	8	10.0
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี รองลงมาร้อยละ 31.3 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และเพียงร้อยละ 10.0 มีอายุระหว่าง 40-50 ปี ซึ่งเท่ากับ 50 ปีขึ้นไป

2. เพศ

ตารางที่ 4.2

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	64	80.0
หญิง	16	20.0
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 80.0 เป็นเพศชาย และเพียงร้อยละ ร้อยละ 20.0 เป็นเพศหญิง

3. ระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.3

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีและเนติบัณฑิตไทย	72	90.0
ปริญญาโท (ภายในประเทศ)	8	10.0
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 90.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและเนติบัณฑิตไทย และเพียงร้อยละ 10.0 จบการศึกษาระดับปริญญาโท (ภายในประเทศ)

4. สถานภาพสมรส

ตารางที่ 4.4

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	49	61.3
โสด	31	38.8
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 61.3 มีสถานภาพสมรส และเพียงร้อยละ 38.9 มีสถานภาพโสด

5. จำนวนบุตร

ตารางที่ 4.5

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	41	51.3
1 คน	21	26.3
2 คน	8	10.0
มากกว่า 2 คน	10	12.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 51.3 ไม่มีบุตร รองลงมา ร้อยละ 26.3 มีบุตร 1 คน และเพียงร้อยละ 10.0 มีบุตร 2 คน

6. จำนวนปีการรับราชการเป็นพนักงานอัยการ

ตารางที่ 4.6

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามจำนวนปี
การรับราชการเป็นพนักงานอัยการ

จำนวนปีการรับราชการเป็นพนักงานอัยการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	35	43.8
5-10 ปี	29	36.3
10-15 ปี	4	5.0
มากกว่า 15 ปี	12	15.0
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 รับราชการอัยการไม่ต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาร้อยละ 36.3 รับราชการอัยการ 5-10 ปี และเพียงร้อยละ 5.0 รับราชการอัยการ 10-15 ปี

7. ระดับชั้นปัจจุบันในการรับราชการเป็นอัยการ

ตารางที่ 4.7

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามระดับชั้นปัจจุบัน
ในการรับราชการเป็นอัยการ

ระดับชั้นปัจจุบันในการรับราชการเป็นอัยการ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้น 1	10	12.5
ชั้น 2	19	23.8
ชั้น 3	25	31.3
สูงกว่า ชั้น 3 ขึ้นไป	26	32.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 32.5 ระดับชั้นสูงกว่าชั้น 3 ขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 31.3 อยู่ระดับชั้น 3 และเพียงร้อยละ 12.5 อยู่ระดับชั้น 1

8. ตำแหน่ง

ตารางที่ 4.8

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
อัยการผู้ช่วย	10	12.5
อัยการประจำกอง	19	23.8
อัยการประจำกรม	25	31.3
สูงกว่าอัยการประจำกรมขึ้นไป	26	32.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 32.5 มีตำแหน่งสูงกว่าอัยการประจำกรมขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 31.3 เป็นตำแหน่งอัยการประจำกรม และเพียงร้อยละ 12.5 เป็นตำแหน่งอัยการผู้ช่วย

9. อัตราเงินเดือน

ตารางที่ 4.9

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามอัตราเงินเดือน

อัตราเงินเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	10	12.5
20,000-40,000 บาท	19	23.8
40,000-60,000 บาท	29	36.3
60,000 บาทขึ้นไป	22	27.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 อัตราเงินเดือนระหว่าง 40,000-60,000 บาท รองลงมาร้อยละ 27.5 อัตราเงินเดือน 60,000 บาทขึ้นไป และเพียงร้อยละ 12.5 อัตราเงินเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

10. การได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดีในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.10

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามการได้รับมอบหมาย
ให้พิจารณาคดีในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

การได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดีในคดีอาญา ที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม	จำนวน	ร้อยละ
เคย	50	62.5
ไม่เคย	30	37.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 62.5 เคยพิจารณาคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม และเพียงร้อยละ 37.5 ไม่เคยพิจารณาคดีอาญาที่ผู้ต้องหา
ร้องขอความเป็นธรรม

สำหรับพนักงานอัยการที่ไม่เคยได้รับมอบหมายพิจารณาคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรมเนื่องจากเพิ่งย้ายมารับราชการที่สำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้ ตำแหน่งอัยการผู้ช่วย / อัยการประจำกอง ระดับชั้น 1 และชั้น 2 จำนวนปีที่รับราชการเป็นพนักงานอัยการต่ำกว่า 5 ปี และคดีที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดี ดังกล่าว ไม่มีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ต้องหาไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวน แต่พนักงานอัยการในกลุ่มนี้ เคยผ่านการอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในขณะที่เป็นอัยการผู้ช่วย เป็นระยะเวลา 1 ปี ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว แม้จะไม่เคยได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดีที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรมมาก่อน แต่ก็มีความรู้ความเข้าใจ ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

11. จำนวนคดีที่เคยพิจารณาคดีที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละของพนักงานอัยการจำแนกตามจำนวนคดี
ที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดีในคดีอาญา
ที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

จำนวนคดีที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาคดีในคดีอาญา ที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม	จำนวน	ร้อยละ
1-5 เรื่อง	32	64.0
5-10 เรื่อง	8	16.0
10 เรื่องขึ้นไป	10	20.0
รวม	50	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 เคยพิจารณาคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม จำนวน 1-5 เรื่อง รองลงมาร้อยละ 20.0 เคยพิจารณาคดีอาญา 10 เรื่องขึ้นไปและเพียงร้อยละ 16.0 เคยพิจารณา 5-10 เรื่อง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบ ขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณา
การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการที่ไม่เคยมี
ประสบการณ์พิจารณาคดีร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.12

จำนวน ร้อยละ ของพนักงานอัยการจำแนกตามความรู้ ความเข้าใจต่อ
 รูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม
 ในชั้นพนักงานอัยการที่ไม่เคยมีประสบการณ์

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบ ที่ถูกต้อง
ขั้นตอนการร้องขอความเป็นธรรม			
1. ในฐานะท่านเป็นพนักงานอัยการ การร้องขอความเป็นธรรม ผู้ร้องต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงชื่อผู้ร้องทุกครั้ง	100.0 (30)	-	ถูก
2. หากผู้ต้องหาต้องขังอยู่ที่เรือนจำ ไม่อาจมายื่นคำร้องด้วย ตนเอง ผู้ต้องหาสามารถส่ง คำร้องทางไปรษณีย์ได้	93.3 (28)	6.7 (2)	ถูก
3. ผู้ร้องต้องมายื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้คนอื่นมายื่นแทนไม่ได้	76.7 (23)	23.3 (7)	ผิด
4. การส่งคำร้องต้องมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ลงชื่อรับรองด้วย	73.3 (22)	26.7 (8)	ถูก
5. หลักฐานในการร้องขอความเป็นธรรมจะต้องแนบสำเนาบัตร ประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานทางราชการอื่นใด ประกอบ การยื่นคำร้องด้วยทุกครั้ง	70.0 (21)	30.0 (9)	ผิด
6. การยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ต้องยื่นต่ออัยการชั้นต้น ณ สำนักงานอัยการที่รับสำนวนเท่านั้น	66.7 (20)	33.3 (10)	ผิด
7. แม้พนักงานสอบสวนยังไม่ได้ส่งสำนวน การสอบสวนให้ พนักงานอัยการ ผู้ร้องก็มีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ ก่อนได้	56.7 (17)	43.3 (13)	ถูก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบ ที่ถูกต้อง
8. เมื่อพนักงานอัยการได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ต้องแจ้งผลว่าจะรับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องใน ทันที	56.7 (17)	43.3 (13)	ผิด
9. หลังจากได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรม พนักงานอัยการ ต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมทุกคดี	53.3 (16)	46.7 (14)	ผิด
10. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับหนังสือร้องขอความ เป็นธรรมแล้ว ขั้นตอนต่อไป จะต้องมีความเห็นว่าจะต้อง ดำเนินการต่อไป เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา	43.3 (13)	56.7 (17)	ถูก
<u>หลักเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม</u>			
11. ผู้ต้องหาที่เป็นผู้เยาว์สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องให้บิดา-มารดา ทำการแทน	100.0 (30)	-	ถูก
12. คดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมท่านต้องอ่านและศึกษาราย ละเอียดสำนวนและหนังสือร้องขอความเป็นธรรมมากกว่าคดี ปกติทั่วไป	100.0 (30)	-	ถูก
13. การร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญาสามารถทำได้ทุกคดี	100.0 (30)	-	ถูก
14. แม้พนักงานอัยการชั้นต้นได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ผู้ต้องหาที่ยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมต่อพนักงาน อัยการได้อีก	93.3 (28)	6.7 (2)	ถูก
15. หนังสือร้องขอความเป็นธรรม ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องระบุ ชื่อพยานบุคคลให้พนักงานอัยการทราบเพื่อสั่งให้สอบสวน เพิ่มเติม	83.3 (25)	16.7 (5)	ถูก
16. หากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวนว่าจะขอให้การ ชั้นศาล แต่ต่อมาผู้ต้องหาได้ยื่นคำร้องขอให้การใน รายละเอียดเพิ่มเติมต่อพนักงานอัยการ ท่านคิดว่า เป็นการร้องขอความเป็นธรรม	70.0 (21)	30.0 (9)	ถูก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบ ที่ถูกต้อง
17. หากหนังสือร้องขอความเป็นธรรมไม่ถูกต้องท่านต้องแจ้งให้ ผู้ร้องทำการแก้ไข และยื่นเข้ามาใหม่	66.7 (20)	33.3 (10)	ผิด
18. นอกจากผู้ต้องหาจะยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมได้แล้ว ทนายความของผู้ต้องหาก็สามารถทำการแทนได้	60.0 (18)	40.0 (12)	ผิด
19. การร้องขอความเป็นธรรมผู้ร้องต้องระบุข้อความชัดเจน ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวน	43.3 (13)	56.7 (17)	ผิด
20. การร้องขอความเป็นธรรม หากเป็นแค่ผู้เพียงผู้ต้องหาชี้แจง รายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำให้การชั้นสอบสวน ท่านคิดว่ากรณีดังกล่าวไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรม	33.3 (10)	66.7 (20)	ผิด

จากตารางที่ 4.12 พบว่าในขั้นตอนในการร้องขอความเป็นธรรมและหลักเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมพนักงานอัยการที่ไม่เคยมีประสบการณ์พิจารณาคดีที่ร้องขอความเป็นธรรม มีความรู้ความเข้าใจดังนี้

ขั้นตอนการพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม

1. ในฐานะท่านเป็นพนักงานอัยการ การร้องขอความเป็นธรรม ผู้ร้องต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงชื่อผู้ร้องทุกครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก
2. หากผู้ต้องหาต้องขังอยู่ที่เรือนจำ ไม่อาจมายื่นคำร้องด้วยตนเอง ผู้ต้องหาสามารถส่ง คำร้องทางไปรษณีย์ได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.3 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 6.7 ตอบผิด
3. ผู้ร้องต้องมายื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้คนอื่นมา ยื่นแทนไม่ได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.7 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 23.3 ตอบผิด
4. การส่งคำร้องตามข้อ 7. ต้องมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ลงชื่อรับรองด้วย ส่วนใหญ่ ร้อยละ ตอบถูก 73.3 และเพียงร้อยละ 26.7 ตอบผิด

5. หลักฐานในการร้องขอความเป็นธรรมจะต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานทางราชการอื่นใด ประกอบการยื่นคำร้องด้วยทุกครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 30.0 ตอบผิด

6. การยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ต้องยื่นต่ออัยการชั้นต้น ณ สำนักงานอัยการ ที่รับสำนวนเท่านั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 33.3 ตอบผิด

7. แม้พนักงานสอบสวนยังไม่ได้ส่งสำนวน การสอบสวนให้พนักงานอัยการผู้ร้องก็มี สิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการก่อนได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 43.3 ตอบผิด

8. เมื่อพนักงานอัยการได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ต้องแจ้งผลว่าจะรับ หนังสือร้องขอความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องในทันที ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 43.3 ตอบผิด

9. หลังจากได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรม พนักงานอัยการต้องสั่งให้พนักงาน สอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมทุกคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.3 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 46.7 ตอบผิด

10. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ขึ้นตอนต่อไป จะต้องมีความเห็นว่าจะต้องดำเนินการต่อไป เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 43.3 ตอบถูก

หลักเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม

11. ผู้ต้องหาที่เป็นผู้เยาว์สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องให้บิดา-มารดา ทำการแทน ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก

12. คดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมท่านต้องอ่านและศึกษารายละเอียดสำนวนและ หนังสือร้องขอความเป็นธรรมมากกว่าคดีปกติทั่วไป ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก

13. การร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญาสามารถทำได้ทุกคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก

14. แม้พนักงานอัยการชั้นต้นได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ผู้ต้องหาที่ยังมีสิทธิยื่น คำร้องขอความเป็นธรรมต่อพนักงานอัยการได้อีก ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.3 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 6.7 ตอบผิด

15. หนังสือร้องขอความเป็นธรรม ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องระบุชื่อพยานบุคคลให้พนักงานอัยการทราบเพื่อส่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.3 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 16.7 ตอบผิด

16. หากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวนว่าจะขอให้การชั้นศาล แต่ต่อมาผู้ต้องหาได้ยื่นคำร้องขอให้การในรายละเอียดเพิ่มเติมต่อพนักงานอัยการ ท่านคิดว่าเป็นการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 30.0 ตอบผิด

17. หากหนังสือร้องขอความเป็นธรรมไม่ถูกต้องท่านต้องแจ้งให้ผู้ร้องทำการแก้ไขและยื่นเข้ามาใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 33.3 ตอบผิด

18. นอกจากผู้ต้องหาจะยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมได้แล้ว ทนายความของผู้ต้องหา ก็สามารถทำการแทนได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบผิด

19. การร้องขอความเป็นธรรมผู้ร้องต้องระบุข้อความชัดเจนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวน ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 43.3 ตอบถูก

20. การร้องขอความเป็นธรรม หากเป็นแค่ผู้เพียงผู้ต้องหาชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำให้การชั้นสอบสวน ท่านคิดว่ากรณีดังกล่าวไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ ร้อยละ 66.7 ตอบผิด และเพียง 33.3 ตอบถูก

สรุป

ตารางที่ 4.13

สรุปจำนวน และร้อยละ ของพนักงานอัยการ จำแนกระดับความรู้
ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา
การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ
ที่ไม่เคยมีประสบการณ์

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (คะแนน 1-7)	-	-
ระดับปานกลาง (คะแนน 8-14)	22	73.3
ระดับสูง (คะแนน 15-20)	8	26.7
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่าความรู้ ความเข้าใจของพนักงานอัยการต่อรูปแบบขั้นตอน
และเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการที่ไม่เคยมีประสบการณ์
ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 26.7 มีความรู้
ความเข้าใจในระดับสูง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนและ
เกณฑ์พิจารณาร้องขอความเป็นธรรมชั้นพนักงานอัยการที่เคยมี
ประสบการณ์พิจารณาคดีในคดีอาญาที่ผู้ต้องหา
ร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.14

จำนวน ร้อยละ ของพนักงานอัยการจำแนกตามความรู้ ความเข้าใจต่อ
รูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์พิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม
ในชั้นพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบที่ ถูกต้อง
<u>ขั้นตอนการร้องขอความเป็นธรรม</u>			
1. ในฐานะท่านเป็นพนักงานอัยการ การร้องขอความเป็น ธรรม ผู้ร้องต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงชื่อผู้ร้อง ทุกครั้ง	100.0 (50)	-	ถูก
2. หากผู้ต้องหาต้องขังอยู่ที่เรือนจำ ไม่อาจมายื่นคำร้องด้วย ตนเอง ผู้ต้องหาสามารถส่ง คำร้องทางไปรษณีย์ได้	92.0 (46)	8.0 (4)	ถูก
3. เมื่อพนักงานอัยการได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรม แล้ว ต้องแจ้งผลว่าจะรับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแก่ ผู้ร้องในทันที	76.0 (38)	24.0 (12)	ผิด
4. การส่งคำร้องต้องมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ลงชื่อรับรองด้วย	76.0 (38)	24.0 (12)	ถูก
5. การยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ต้องยื่นต่ออัยการ ชั้นต้น ณ สำนักงานอัยการที่รับสำนวนเท่านั้น	72.0 (36)	28.0 (14)	ผิด
6. หลักฐานในการร้องขอความเป็นธรรมจะต้องแนบสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานทางราชการอื่นใด ประกอบการยื่นคำร้องด้วยทุกครั้ง	72.0 (36)	28.0 (14)	ผิด

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบที่ ถูกต้อง
7. หลังจากได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรม พนักงาน อัยการต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน เพิ่มเติมทุกคดี	68.0 (34)	32.0 (16)	ผิด
8. ผู้ร้องต้องมายื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้คนอื่นมายื่นแทนไม่ได้	56.0 (28)	44.0 (22)	ผิด
9. แม้พนักงานสอบสวนยังไม่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้ พนักงานอัยการผู้ร้องก็มีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ ก่อนได้	40.0 (20)	60.0 (30)	ถูก
10. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับหนังสือร้องขอ ความเป็นธรรมแล้ว ขั้นตอนต่อไป จะต้องมีความเห็นว่าจะ ต้องดำเนินการต่อไป เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา	40.0 (30)	60.0 (20)	ถูก
หลักเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม			
11. การร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญาสามารถทำได้ทุก คดี	100.0 (50)	-	ถูก
12. ผู้ต้องหาที่เป็นผู้เยาว์สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง โดย ไม่ต้องให้บิดา- มารดา ทำการแทน	92.0 (46)	8.0 (4)	ถูก
13. หากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวนว่าจะขอให้ การชั้นศาล แต่ต่อมาผู้ต้องหาได้ยื่นคำร้องขอให้การใน รายละเอียดเพิ่มเติมต่อพนักงานอัยการ ท่านคิดว่าเป็น การร้องขอความเป็นธรรม	92.0 (46)	8.0 (4)	ถูก
14. คดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมท่านต้องอ่านและศึกษา รายละเอียดสำนวนและหนังสือร้องขอความเป็นธรรม มากกว่าคดีปกติทั่วไป	88.0 (44)	12.0 (6)	ถูก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ	ตอบถูก	ตอบผิด	คำตอบที่ ถูกต้อง
15. หนังสือร้องขอความเป็นธรรม ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องระบุ ชื่อพยานบุคคลให้พนักงานอัยการทราบเพื่อส่งให้สอบ สวนเพิ่มเติม	76.0 (38)	24.0 (12)	ถูก
16. แม้พนักงานอัยการชั้นต้นได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ผู้ต้องหาที่ยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมต่อ พนักงานอัยการได้อีก	68.0 (34)	32.0 (16)	ถูก
17. นอกจากผู้ต้องหาจะยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมได้แล้ว ทนายความของผู้ต้องหาที่สามารถทำการแทนได้	60.0 (30)	40.0 (20)	ผิด
18. หากหนังสือร้องขอความเป็นธรรมไม่ถูกต้องท่านต้องแจ้ง ให้ผู้ร้องทำการแก้ไข และยื่นเข้ามาใหม่	56.0 (28)	44.0 (22)	ผิด
19. การร้องขอความเป็นธรรมผู้ร้องต้องระบุข้อความชัดเจน ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวน	44.0 (22)	56.0 (28)	ผิด
20. การร้องขอความเป็นธรรม หากเป็นแค่ผู้เพียงผู้ต้องหา ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำให้การชั้น สอบสวน ท่านคิดว่ากรณีดังกล่าวไม่เป็นการร้องขอความ เป็นธรรม	20.0 (10)	80.0 (40)	ผิด

จากตารางที่ 4.14 พบว่าความรู้ ความเข้าใจของพนักงานอัยการต่อรูปแบบขั้นตอน
และเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์
พิจารณาคดีร้องขอความเป็นธรรมมีความรู้ความเข้าใจดังนี้

ขั้นตอนการร้องขอความเป็นธรรม

1. ในฐานะท่านเป็นพนักงานอัยการ การร้องขอความเป็นธรรม ผู้ร้องต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงชื่อผู้ร้องทุกครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก
2. หากผู้ต้องหาต้องขังอยู่ที่เรือนจำ ไม่อาจมายื่นคำร้องด้วยตนเอง ผู้ต้องหาสามารถส่ง คำร้องทางไปรษณีย์ได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 8.0 ตอบผิด
3. เมื่อพนักงานอัยการได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ต้องแจ้งผลว่าจะรับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องในทันที ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 24.0ตอบผิด
4. การส่งคำร้องตามข้อ 7. ต้องมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ลงชื่อรับรองด้วย ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 24.0ตอบผิด
5. การยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ต้องยื่นต่ออัยการชั้นต้น ณ สำนักงานอัยการที่รับสำนวนเท่านั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 28.0 ตอบผิด
6. หลักฐานในการร้องขอความเป็นธรรมจะต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานทางราชการอื่นใด ประกอบการยื่นคำร้องด้วยทุกครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 28.0 ตอบผิด
7. หลังจากได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรม พนักงานอัยการต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมทุกคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 32.0 ตอบผิด
8. ผู้ร้องต้องมายื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้คนอื่นมายื่นแทนไม่ได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ ตอบถูก 56.0 และเพียงร้อยละ 44.0 ตอบผิด
9. แม้พนักงานสอบสวนยังไม่ได้ส่งสำนวน การสอบสวนให้พนักงานอัยการผู้ร้องก็มีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการก่อนได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบถูก
10. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ขั้นตอนต่อไป จะต้องมีความเห็นว่าจะต้องดำเนินการต่อไป เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบถูก

หลักเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรม

11. การร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญาสามารถทำได้ทุกคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.0 ตอบถูก
12. ผู้ต้องหาที่เป็นผู้เยาว์สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องให้บิดา-มารดาทำการแทน ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 8.0 ตอบผิด
13. หากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวนว่าจะขอให้การชั้นศาล แต่ต่อมาผู้ต้องหาได้ยื่นคำร้องขอให้การในรายละเอียดเพิ่มเติมต่อพนักงานอัยการ ท่านคิดว่าเป็นการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 8.0 ตอบผิด
14. คดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมท่านต้องอ่านและศึกษารายละเอียดสำนวนและหนังสือร้องขอความเป็นธรรมมากกว่าคดีปกติทั่วไป ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 12.0 ตอบผิด
15. หนังสือร้องขอความเป็นธรรม ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องระบุชื่อพยานบุคคลให้พนักงานอัยการทราบเพื่อสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 24.0 ตอบผิด
16. แม้พนักงานอัยการชั้นต้นได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ผู้ต้องหาก็ยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมต่อพนักงานอัยการได้อีก ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 32.0 ตอบผิด
17. นอกจากผู้ต้องหาจะยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมได้แล้ว ทนายความของผู้ต้องหา ก็สามารถทำการแทนได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบผิด
18. หากหนังสือร้องขอความเป็นธรรมไม่ถูกต้องท่านต้องแจ้งให้ผู้ร้องทำการแก้ไขและยื่นเข้ามาใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ตอบถูก และเพียงร้อยละ 44.0 ตอบผิด
19. การร้องขอความเป็นธรรมผู้ร้องต้องระบุข้อความชัดเจนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวน ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 44.0 ตอบถูก
20. การร้องขอความเป็นธรรม หากเป็นแค่ผู้ฟ้องผู้ต้องหาชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำให้การชั้นสอบสวน ท่านคิดว่ากรณีดังกล่าวไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.0 ตอบผิด และเพียงร้อยละ 20.0 ตอบถูก

สรุป

ตารางที่ 4.15

สรุปจำนวน และร้อยละ ของพนักงานอัยการจำแนกระดับความรู้
ความเข้าใจต่อรูปแบบขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณา
การร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ
ที่เคยมีประสบการณ์

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (คะแนน 1-7)	-	-
ระดับปานกลาง (คะแนน 8-14)	22	44.0
ระดับสูง (คะแนน 15-20)	28	56.0
รวม	50	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของพนักงานอัยการต่อรูปแบบขั้นตอน และเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.0 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับสูง และเพียงร้อยละ 44.0 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การสังคดี
กรณีการร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.16

จำนวน ร้อยละ ของพนักงานอัยการ จำแนกตามปัญหา อุปสรรค
การสังคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม

ปัญหา อุปสรรคการสังคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม	มีปัญหา ร้อยละ (จำนวน)	ไม่มีปัญหา ร้อยละ (จำนวน)
1. หากต้องมีการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม ทำให้คดีล่าช้า	95.0 (76)	5.0 (4)
2. พนักงานสอบสวนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติม	95.0 (76)	5.0 (4)
3. การสังคดีร้องขอความเป็นธรรมที่ล่าช้า มีเหตุผลบางส่วนมาจากการขาดอัตรากำลังของพนักงานอัยการ	95.0 (76)	5.0 (4)
4. การพิจารณาสำนวนของอธิบดีอัยการเป็นการตรวจสอบกลับ กรองความถูกต้อง การสังคดีของอัยการชั้นต้น	85.0 (68)	15.0 (12)
5. การสังคดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรม เป็นการเพิ่มภาระแก่ท่านมากกว่าคดีอาญาปกติทั่วไป	82.5 (66)	17.5 (14)
6. คดีที่ผู้ต้องหาหลายคนผู้ต้องหาบางคนได้ร้องขอความเป็นธรรม ทำให้คดีของผู้ต้องหาอื่นได้รับการพิจารณาสังคดีล่าช้า	72.5 (58)	27.5 (22)
7. การชี้แจงเหตุผลตามข้อ 12 ทำให้ผู้เสียหายเข้าใจการอำนวยความยุติธรรมในคดี	70.0 (56)	30.0 (24)
8. เมื่ออธิบดีอัยการให้พิจารณาคดีแล้ว ยังมีประเด็นที่อธิบดีอัยการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมอีก เป็นการเพิ่มภาระแก่ท่านที่แจ้งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมอีกครั้ง	67.5 (54)	32.5 (26)
9. เมื่อผู้เสียหายขอทราบเหตุผลการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำร้องขอความเป็นธรรม เป็นอุปสรรคสำคัญที่ท่านต้องให้คำตอบและเหตุผลแก่ผู้เสียหาย	65.0 (52)	35.0 (28)

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรคการสังคีตกรรมีการร้องขอความเป็นธรรม	มีปัญหา ร้อยละ (จำนวน)	ไม่มีปัญหา ร้อยละ (จำนวน)
10. หากอธิบดีอัยการมีความเห็นทางคดีขัดแย้งกับความเห็นของท่าน ท่านยังคงยืนยันว่าการสังคีตกรรมีการร้องขอความเป็นธรรม	63.8 (51)	36.3 (29)
11. หากคดีจะครบขั้งครั้งสุดท้าย ซึ่งศาลจะต้องปล่อยตัวผู้ต้องหา แต่ผู้ต้องหาได้ร้องขอความเป็นธรรมท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคสำคัญที่ผู้คุมต้องยื่นฟ้องผู้ต้องหาไปก่อน	60.0 (48)	40.0 (32)
12. การที่ต้องเสนอสำนวนให้อธิบดีอัยการ พิจารณากรณีสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาที่ร้องขอความเป็นธรรมทำให้คดีล่าช้า	60.0 (48)	40.0 (32)
13. กรณีผู้ร้องขอให้พนักงานอัยการสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมมากเกินไปจนทำให้ท่านคิดว่าท่านมีอำนาจที่จะงดสอบสวนเพิ่มเติมพยานบางปากได้	52.5 (42)	47.5 (38)
14. หากคดีใกล้จะขาดอายุความแต่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม ท่านจะต้องดำเนินการสังคีตให้ทันภายในอายุความโดยไม่ต้องสั่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม	52.5 (42)	47.5 (38)
15. กรณีมีการยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุด แต่ข้อความในหนังสือมีลักษณะกล่าวถึงความไม่โปร่งใสการปฏิบัติงานของท่าน ท่านต้องชี้แจงเหตุผลให้อัยการสูงสุดทราบ	40.0 (32)	60.0 (48)

จากตารางที่ 4.16 พนักงานอัยการมีทัศนะต่อปัญหา อุปสรรค การสังคีตกรรมีการร้องขอความเป็นธรรมดังนี้

1. หากต้องมีการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม ทำให้คดีล่าช้าพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 5.0 ตอบไม่มีปัญหา
2. พนักงานสอบสวนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติมพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 5.0 ตอบไม่มีปัญหา

3. การสังคีตร้องขอความเป็นธรรมที่ล่าช้า มีเหตุผลบางส่วนมาจากการขาดอัตรากำลังของพนักงานอัยการ พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 5.0 ตอบไม่มีปัญหา

4. การพิจารณาสำนวนของอธิบดีอัยการเป็นการตรวจสอบกลั่นกรองความถูกต้องการสังคีตของอัยการชั้นต้น พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 15.0 ตอบไม่มีปัญหา

5. การสังคีตที่มีการร้องขอความเป็นธรรม เป็นการเพิ่มภาระแก่ท่านมากกว่าคดีอาญาปกติทั่วไป พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.5 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 17.5 ตอบไม่มีปัญหา

6. คดีที่ผู้ต้องหาหลายคนผู้ต้องหาบางคนได้ร้องขอความเป็นธรรม ทำให้คดีของผู้ต้องหาอื่นได้รับการพิจารณาสังคีตล่าช้า พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.5 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 27.5 ตอบไม่มีปัญหา

7. การชี้แจงเหตุผลตามข้อ 12 ทำให้ผู้เสียหายเข้าใจการอำนวยความสะดวกในคดี พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 20.0 ตอบไม่มีปัญหา

8. เมื่ออธิบดีอัยการให้พิจารณาคดีแล้ว ยังมีประเด็นที่อธิบดีอัยการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมอีก เป็นการเพิ่มภาระแก่ท่านที่แจ้งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมอีกครั้ง พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.5 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 32.5 ตอบไม่มีปัญหา

9. เมื่อผู้เสียหายขอทราบเหตุผลการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำร้องขอความเป็นธรรม เป็นอุปสรรคสำคัญที่ท่านต้องให้คำตอบและเหตุผลแก่ผู้เสียหาย พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 35.0 ตอบไม่มีปัญหา

10. หากอธิบดีอัยการมีความเห็นทางคดีขัดแย้งกับความเห็นของท่าน ท่านยังคงยืนยันว่าการสังคีตของท่านถูกต้องเสมอ พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.8 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 36.3 ตอบไม่มีปัญหา

11. หากคดีจะครบวงจรสุดท้าย ซึ่งศาลจะต้องปล่อยตัวผู้ต้องหา แต่ผู้ต้องหาได้ร้องขอความเป็นธรรมท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคสำคัญที่ผูกมัดต้องยืนยันฟ้องผู้ต้องหาไปก่อนพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบไม่มีปัญหา

12. การที่ต้องเสนอสำนวนให้อธิบดีอัยการ พิจารณากรณีสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาที่ร้องขอความเป็นธรรมทำให้คดีล่าช้า พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบไม่มีปัญหา

13. กรณีผู้ร้องขอให้พนักงานอัยการสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมมากเกินไปจนเกินความจำเป็นท่านคิดว่าท่านมีอำนาจที่จะตรวจสอบเพิ่มเติมพยานบางปากได้ พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 47.5 ตอบไม่มีปัญหา

14. หากคดีใกล้จะขาดอายุความแต่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม ท่านจะต้องดำเนินการสั่งคดีให้ทันภายในอายุความโดยไม่ต้องสั่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 47.5 ตอบไม่มีปัญหา

15. กรณีมีการยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุด แต่ข้อความในหนังสือมีลักษณะกล่าวถึงความไม่โปร่งใสการปฏิบัติงานของท่าน ท่านต้องชี้แจงเหตุผลให้อัยการสูงสุดทราบ พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 ตอบมีปัญหา และเพียงร้อยละ 40.0 ตอบไม่มีปัญหา

สรุป

ตารางที่ 4.17

สรุปจำนวน และร้อยละ ของพนักงานอัยการจำแนกระดับปัญหา

อุปสรรค การสั่งคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม

ปัญหา อุปสรรคการสั่งคดีกรณีการร้องขอ ความเป็นธรรม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (คะแนน 1-5)	4	5.0
ระดับปานกลาง (คะแนน 6-10)	32	40.0
ระดับสูง (คะแนน 11-15)	44	55.0
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัญหา อุปสรรคการสังคีตกรรมคือการร้องขอความเป็นธรรม พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 มีปัญหา อุปสรรคระดับสูง รองลงมา ร้อยละ 40.0 มีปัญหา อุปสรรค ในระดับปานกลางและเพียงร้อยละ 5.5 มีปัญหาอุปสรรคในระดับต่ำ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหา

อุปสรรคในการสังคีตกรรมร้องขอความเป็นธรรม

ขั้นตอนก่อนยื่นคำร้องขอความเป็นธรรม

ตารางที่ 4.18

ความคิดเห็นของพนักงานอัยการต่อการแก้ไขปัญหาอุปสรรค
ในการสังคีตกรรมร้องขอความเป็นธรรมในด้านขั้นตอน
ก่อนยื่นคำร้องขอความเป็นธรรม

ขั้นตอนก่อนยื่นคำร้องขอ ความเป็นธรรม	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่ สุด			
1. การที่ผู้ต้องหาร้องขอ ความเป็นธรรมท่านเชื่อ ว่าผู้ต้องหาไม่เหตุผลใน การไม่ได้รับความเป็น ธรรมจริง	15.0 (12)	42.5 (34)	37.5 (30)	3.7 (3)	1.3 (1)	3.73	0.71	มาก
2. หากผู้ต้องหาไม่มีเหตุผล ในการร้องขอความเป็น ธรรม ท่านคิดว่าผู้ต้องหา ได้กระทำไปเพื่อเป็นการ ประวิงคดีเท่านั้น	10.0 (8)	10.0 (8)	60.0 (48)	18.7 (15)	1.3 (1)	3.10	0.83	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ขั้นตอนก่อนยื่นคำร้องขอ ความเป็นธรรม	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่ สุด			
3. การร้องขอความเป็น ธรรมของผู้ต้องหาท่าน เชื่อเป็นแค่เพียงพข้อ อ้าง ข้อต่อสู้ของผู้ต้องหา เท่านั้น	2.5 (2)	12.5 (10)	70.0 (56)	11.3 (9)	3.7 (3)	3.00	0.55	ปาน กลาง
4. มูลเหตุการณร้องขอ ความเป็นธรรมของผู้ต้อง หาท่านเชื่อว่าเกิดจาก การยุยงส่งเสริมของผู้อื่น	2.5 (2)	5.0 (4)	70.0 (56)	20.0 (16)	2.5 (2)	2.80	0.51	ปาน กลาง

$\bar{X} = 3.09$ S.D. = 0.65

จากตารางที่ 4.18 พบว่า

1. การที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรมท่านเชื่อว่าผู้ต้องหาไม่ได้รับ
ความเป็นธรรมจริงพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก
รองลงมา ร้อยละ 37.5 มีความเห็นด้วย ในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วย
ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าการที่ผู้ต้องหาร้องขอเป็น
ธรรมท่านเชื่อว่าผู้ต้องหาไม่ได้รับความเป็นธรรมจริงในระดับมาก

2. หากผู้ต้องหาไม่มีเหตุผลในการร้องขอความเป็นธรรม ท่านคิดว่าผู้ต้องหาได้กระทำ
ไปเพื่อเป็นการประวิงคดีเท่านั้นพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 มีความเห็นด้วยใน
ระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 18.7 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 3.1 มี
ความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่า หากผู้ต้องหาไม่
มีเหตุผลในการร้องขอความเป็นธรรม ท่านคิดว่าผู้ต้องหาได้กระทำไปเพื่อเป็นการประวิงคดีเท่านั้น
ในระดับปานกลาง

3. การร้องขอความเป็นธรรมของผู้ต้องหาท่านเชื่อเป็นแค่เพียงพอข้ออ้าง ข้อต่อสู้ของผู้ต้องหาท่านนั้นพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.0 มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 12.5 มีความเห็นด้วย ในระดับมาก และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าการร้องขอความเป็นธรรมของผู้ต้องหาท่านเชื่อเป็นแค่เพียงพอข้ออ้าง ข้อต่อสู้ของผู้ต้องหาท่านนั้นในระดับปานกลาง

4. มูลเหตุการณ์ร้องขอความเป็นธรรมของผู้ต้องหาท่านเชื่อที่เกิดจากการยุยงส่งเสริมของผู้อื่นพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.0 มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 20.0 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่ามูลเหตุการณ์ร้องขอความเป็นธรรมของผู้ต้องหาท่านเชื่อที่เกิดจากการยุยงส่งเสริมของผู้อื่นในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 แสดงว่าการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่นใน ด้านขั้นตอนก่อนยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ขั้นตอนการพิจารณา

ตารางที่ 4.19

ระดับความคิดเห็นของพนักงานอัยการต่อการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่น
ในการส่งคดีร้องขอความเป็นธรรมในด้านขั้นตอนการพิจารณา

ขั้นตอนการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. หากพิจารณาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรม ท่านสามารถส่งคดีไปได้โดยไม่ต้องส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม	10.0 (8)	80.0 (64)	5.0 (4)	2.5 (2)	2.5 (2)	3.95	0.59	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ขั้นตอนการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
2. หากไม่มีการปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน ต้องยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล หากต่อมาภายหลังผลการสอบสวนเพิ่มเติมเสร็จสิ้น พยานหลักฐานไม่พอฟ้องผู้ต้องหา ซึ่งเห็นว่าควรเสนออัยการสูงสุด เพื่อยื่นคำร้องขอถอนฟ้องได้	2.5 (2)	87.5 (70)	7.5 (6)	1.3 (1)	1.3 (1)	3.90	0.43	มาก
3. ทางแก้ไขที่พนักงานสอบสวนไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติม คิดว่าควรสอบสวนเพิ่มเติมโดยการเรียกพยานมาซักถามด้วยตนเอง	10.0 (8)	68.8 (55)	7.5 (6)	12.4 (10)	1.3 (1)	3.75	0.81	มาก
4. กรณีมีการขอให้สอบสวนเพิ่มเติมพยานหลายปากเกินความจำเป็น สามารถงด สอบสวนพยานเพิ่มเติมเท่าที่เห็นว่าจำเป็นได้	10.0 (8)	57.5 (46)	10.0 (8)	18.8 (15)	3.7 (3)	3.55	0.95	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ขั้นตอนการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
5. การปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน หรือไม่ ซึ่งควรเสนอความเห็นให้อธิบดีอัยการพิจารณาเห็นชอบก่อน	1.3 (1)	72.5 (58)	2.5 (2)	20.0 (16)	3.7 (3)	3.48	0.87	มาก
6. คดีที่มีผู้ต้องหาหลายคน หากบางคนไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรม การสั่งคดีควร พิจารณาให้ความเป็นธรรมต่อผู้ต้องหาที่ไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรม	5.0 (4)	45.0 (36)	20.0 (16)	28.7 (7)	1.3 (1)	3.25	0.94	มาก
7. การเรียกพยานมาซักถาม ท่านสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีพนักงานสอบสวนมาร่วมสอบสวน	2.5 (2)	52.5 (42)	6.3 (5)	36.2 (29)	2.5 (2)	3.19	0.99	ปานกลาง
8. การเรียกพยานมาซักถามดังกล่าว สามารถทำได้โดยไม่ต้องให้หัวหน้าพนักงานอัยการร่วมซักถามด้วย	2.5 (2)	51.3 (41)	6.3 (5)	35.0 (28)	5.0 (4)	3.16	0.99	ปานกลาง

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ขั้นตอนการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
9. หากคดีจะครบขังครั้งสุดท้าย และผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม แต่ผลการสอบสวนเพิ่มเติมยังไม่เสร็จ เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา คิดว่าควรปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน	3.8 (3)	12.5 (10)	15.0 (12)	66.3 (53)	2.5 (2)	2.51	0.85	ปานกลาง

$\bar{X} = 3.43$ S.D. = 0.82

จากตารางที่ 4.19 พบว่า

1. หากพิจารณาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรม สามารถสั่งคดีไปได้โดยไม่ต้องส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.0 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 10.0 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าพิจารณาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นการร้องขอความเป็นธรรมสามารถสั่งคดีไปได้โดยไม่ต้องส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมในระดับมาก

2. หากไม่มีการปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน ตาม ข้อ 13. ต้องยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลหากต่อมาภายหลังผลการสอบสวนเพิ่มเติมเสร็จสิ้น พยานหลักฐานไม่พอฟ้องผู้ต้องหา ท่านเห็นว่า ควรเสนออัยการสูงสุด เพื่อยื่นคำร้องขอถอนฟ้องได้ พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 7.5 มีความเห็นด้วย ในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าหากคดีจะครบขังครั้งสุดท้าย และผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม แต่ผลการสอบสวน

สวนเพิ่มเติมยังไม่เสร็จ เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา คิดว่าควรปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อนในระดับมาก

3. ทางแก้ไขที่พนักงานสอบสวนไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งควรสอบสวนเพิ่มเติมโดยการเรียกพยานมาซักถามด้วยตนเองพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.8 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 10.0 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าทางแก้ไขที่พนักงานสอบสวนไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งควรสอบสวนเพิ่มเติมโดยการเรียกพยานมาซักถามด้วยตนเองในระดับมาก

4. กรณีมีการขอให้สอบสวนเพิ่มเติมพยานหลายปากเกินความจำเป็น สามารถดสอบสวนพยานเพิ่มเติมเท่าที่เห็นว่าจำเป็นได้พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 10.0 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด ซึ่งเท่ากับปานกลาง และเพียงร้อยละ 3.7 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่ากรณีมีการขอให้สอบสวนเพิ่มเติมพยานหลายปากเกินความจำเป็น สามารถดสอบสวนพยานเพิ่มเติมเท่าที่เห็นว่าจำเป็นได้ในระดับมาก

5. การปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน หรือไม่ ตาม ข้อ 13. ควรเสนอความเห็นให้อธิบดีอัยการพิจารณาเห็นชอบก่อน พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 20.0 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าการปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน หรือไม่ ตาม ข้อ 13. ควรเสนอความเห็นให้อธิบดีอัยการพิจารณาเห็นชอบก่อนในระดับมาก

6. คดีที่มีผู้ต้องหาหลายคน หากบางคนไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรม คิดว่าการสั่งคดีควรพิจารณาให้ความเป็นธรรมต่อผู้ต้องหาที่ไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรม พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.0 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 20.0 มีความเห็นด้วย ในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับน้อย ที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าคดีที่มีผู้ต้องหาหลายคน หากบางคนไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรมคิดว่าการสั่งคดีควรพิจารณาให้ความเป็นธรรมต่อผู้ต้องหาที่ไม่ได้ร้องขอความเป็นธรรมในระดับมาก

7. การเรียกพยานมาซักถาม ท่านสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีพนักงานสอบสวนมาร่วมสอบสวน พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 36.2 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าการเรียกพยานมาซักถาม ท่านสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีพนักงานสอบสวนมาร่วมสอบสวนในระดับปานกลาง

8. การเรียกพยานมาซักถามดังกล่าว สามารถทำได้โดยไม่ต้องให้หัวหน้าพนักงานอัยการร่วมซักถามด้วย พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.3 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 35.0 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าการเรียกพยานมาซักถามดังกล่าว สามารถทำได้โดยไม่ต้องให้หัวหน้าพนักงานอัยการร่วมซักถามด้วยในระดับปานกลาง

9. หากคดีจะครบชั้นครั้งสุดท้าย และผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม แต่ผลการสอบสวนเพิ่มเติมยังไม่เสร็จ เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา คิดว่าควรปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อน พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.3 มีความเห็นด้วยในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 12.5 มีความเห็นด้วย ในระดับมาก และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าหากคดีจะครบชั้นครั้งสุดท้าย และผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม แต่ผลการสอบสวนเพิ่มเติมยังไม่เสร็จ เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา คิดว่าควรปล่อยตัวผู้ต้องหาไปก่อนในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 แสดงว่าการแก้ไขปัญหาคุปสรรคในการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมในด้านขั้นตอนการพิจารณาคดีในระดับมาก

ขั้นตอนหลังการพิจารณา

ตารางที่ 4.20
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ
พนักงานอัยการในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสั่งคดี
ร้องขอความเป็นธรรมในด้านขั้นตอน
หลังการพิจารณา

ขั้นตอนหลังการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่ สุด			
1. หากยังคงทำหน้าที่สั่งคดี ร้องขอความเป็นธรรม เห็นควรเพิ่มอัตรากำลัง ของพนักงานอัยการให้ มากขึ้นกว่าเดิม	16.3 (13)	75.0 (60)	5.0 (4)	2.5 (2)	1.3 (1)	4.11	0.45	มาก
2. ระเบียบสำนักงานอัยการ สูงสุดว่าด้วยการดำเนิน คดีอาญาของพนักงาน อัยการ พ.ศ. 2547 ข้อ 48 เพียงแค่กล่าวถึงการ ร้องขอความเป็นธรรมไว้ แต่ไม่มีบทนิยามศัพท์ ท่านคิดว่าควรกำหนด บทนิยามศัพท์ให้ชัดเจน	35.0 (28)	47.5 (38)	12.5 (10)	3.7 (3)	1.3 (1)	4.00	1.03	มาก
3. บทนิยามศัพท์ ดังกล่าว ต้องมีประเด็นสำคัญว่า ผู้ต้องหาไม่ได้รับความ เป็นธรรมจากการสอบสวน ของพนักงานสอบสวน ท่านนั้น	25.0 (20)	52.5 (42)	22.5 (18)	18.8 (15)	3.7 (3)	3.80	1.06	มาก

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ขั้นตอนหลังการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
4. เพื่อเป็นการลดภาระในการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรม คิดว่าสำนักงานอัยการสูงสุดควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการสั่งคดีโดยตรง	1.3 (1)	3.7 (3)	85.0 (68)	5.0 (4)	5.0 (4)	3.75	0.77	มาก
5. เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมเป็นธรรมเป็นอำนาจของอัยการชั้นต้น โดยไม่ต้องเสนออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง	5.0 (4)	21.3 (17)	13.8 (11)	57.7 (46)	2.5 (2)	2.69	0.10	ปานกลาง

$\bar{X} = 3.65$ S.D. = 0.68

จากตารางที่ 4.20 พบว่า

1. หากทำหน้าที่สั่งคดีร้องขอความเป็นธรรม เห็นควรเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานอัยการให้มากขึ้นกว่าเดิมพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.0 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 16.3 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าหากทำหน้าที่สั่งคดีร้องขอความเป็นธรรม เห็นควรเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานอัยการให้มากขึ้นกว่าเดิมในระดับมาก

2. ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 ข้อ 48 เพียงแค่กล่าวถึงการร้องขอความเป็นธรรมไว้แต่ไม่มีบทนิยามศัพท์ ควรกำหนดบทนิยามศัพท์ให้ชัดเจน พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.5 มีความเห็นด้วยในระดับ

มากที่รองลงมาร้อยละ 35.0 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 ข้อ 48 เพียงแค่กล่าวถึงการร้องขอความเป็นธรรมไว้แต่ไม่มีบทนิยามศัพท์ ควรกำหนดบทนิยามศัพท์ให้ชัดเจนในระดับมาก

3. บทนิยามศัพท์ ดังกล่าว ต้องมีประเด็นสำคัญว่า ผู้ต้องหาไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเท่านั้น พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 มีความเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 25.0 มีความเห็นด้วย ในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 3.7 มีความเห็นด้วยในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าบทนิยามศัพท์ในข้อ 17. ดังกล่าว ต้องมีประเด็นสำคัญว่า ผู้ต้องหาไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเท่านั้นในระดับมาก

4. เพื่อเป็นการลดภาระในการสังคดีร้องขอความเป็นธรรม สำนักงานอัยการสูงสุดควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการสังคดีโดยตรงพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.0 มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 5.0 มีความเห็นด้วย ในระดับน้อยและน้อยที่สุด และเพียงร้อยละ 1.3 มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าเพื่อเป็นการลดภาระในการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมสำนักงานอัยการสูงสุดควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการสังคดีโดยตรงในระดับมาก

5. เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมเป็นอำนาจของอัยการชั้นต้น โดยไม่ต้องเสนออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.7 มีความเห็นด้วยในระดับน้อย รองลงมาร้อยละ 21.3 มีความเห็นด้วย ในระดับมาก และเพียงร้อยละ 2.5 มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 แสดงว่า มีความเห็นด้วยว่าเพื่อเป็นการลดขั้นตอนการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมเป็นอำนาจของอัยการชั้นต้น โดยไม่ต้องเสนออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่งในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 แสดงว่าการแก้ไขปัญหาคู่ปสรรคในการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมในด้านขั้นตอนการพิจารณาคดีในระดับมาก

สรุป

ตารางที่ 4.21
สรุปการแก้ไขปัญหาคูสมรรถในการสังคีตร้องขอ
ความเป็นธรรมในแต่ละด้าน

การแก้ไขปัญหาคูสมรรถในการสังคีตร้องขอความเป็นธรรม	\bar{X}	S.D	แปลผล
ขั้นตอนภายหลังการพิจารณา	3.65	0.68	มาก
ขั้นตอนการพิจารณา	3.43	0.82	มาก
ขั้นตอนก่อนยื่นคำร้องขอความเป็นธรรม	3.09	0.65	ปานกลาง
รวม	3.39	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่าการแก้ไขปัญหาคูสมรรถในการสังคีตร้องขอความเป็นธรรมในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 แสดงว่าการแก้ไขปัญหาคูสมรรถในการสังคีตร้องขอความเป็นธรรมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ขั้นตอนภายหลังการพิจารณา มีการแก้ไขปัญหาคูสมรรถในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่า 3.65 ขั้นตอนการพิจารณา มีการแก้ไขปัญหาคูสมรรถในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และขั้นตอนการยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09

ส่วนที่ 6 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาทัศนคติของความรู้ ความเข้าใจของพนักงานอัยการต่อรูปแบบขั้นตอน และเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ พนักงานอัยการที่ไม่เคยมีประสบการณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง และพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับสูง เพราะส่วนใหญ่พนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์และไม่เคยมีประสบการณ์ก็มีความรู้ ความเข้าใจที่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานอัยการมองว่าการสั่งคดีเป็นการเพิ่มภาระงาน พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ที่มีความล่าช้า ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่ค่อยให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ขั้นตอนการกลับกรงของพนักงานอัยการจะต้องอาศัยระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมจะมีความล่าช้า เพราะอัตรากำลังของพนักงานอัยการไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ปัญหาข้างต้นที่ได้กล่าวมา ถือเป็นตัวอย่างเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับแผนงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วชิรินทร์ ภาณุรัตน์ (2544, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญา โดยศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งพบว่าการดำเนินคดีอาญาของอัยการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันควรพัฒนาให้มีความเป็นภาวะวิสัยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของอัยการในระบบสากลด้านการดำเนินคดีอาญาการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายรวมทั้งบทบาทด้านการพัฒนากฎหมายให้กำหนดทันสมัยอยู่ตลอดเวลา อัยการในรูปแบบที่พึงประสงค์อันสอดคล้องกับอัยการในระบบสากลควรพัฒนาให้มีความเป็นภาวะวิสัยยิ่งขึ้น จะต้องอำนวยความสะดวกยุติธรรม โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและรวดเร็วโปร่งใสสามารถตรวจสอบและมีเหตุผลอธิบายทุกขั้นตอน จะต้องมีการปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุก ไม่นิ่งเฉยเพิกเฉย ต้องกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เกรงกลัว ไม่ลำเอียงมีคติใด ๆ ต้องยึดถือในการปฏิบัติหน้าที่โดยเป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของรัฐในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ขณะเดียวกันต้องมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วยโดยไม่ถือว่าเป็นคู่ความกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ส่วนปัญหา อุปสรรคการสั่งคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม พบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 มีปัญหา อุปสรรคระดับสูง จากคำตอบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า พนักงานอัยการมีความตระหนักที่จะแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา แต่อย่างไรก็ตามจะต้องมีการพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกัน เพราะถือว่างานในกระบวนการยุติธรรมมิใช่เป็นบทบาทของพนักงานอัยการเพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 แสดงว่าการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสั่งคดีร้อง

ขอความเป็นธรรมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ขั้นตอนภายหลังการพิจารณามีการแก้ไขปัญหาคุศลกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ขั้นตอนการพิจารณามีการแก้ไขปัญหาคุศลกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และขั้นตอนการยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ซึ่งสอดคล้องกับ อติศร ไชยคุปต์ (2544, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องดุลยพินิจของพนักงานอัยการในการสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาซึ่งพบว่า วัตถุประสงค์ในการลงโทษแต่เดิมมีแนวคิดไปในทางแก้แค้นเพื่อตอบแทนผู้กระทำผิดทำให้เกิดปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ แต่ปัจจุบันได้วิวัฒนาการไปตามแนวคิดทางอาชญาวิทยาสสมัยใหม่เป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดไม่ให้เกิดซ้ำอีก ให้โอกาสผู้กระทำผิดได้กลับตัวเข้าสู่สังคม ลดคดีขึ้นสู่ศาล และใช้มาตรการต่าง ๆ กันแก่ผู้กระทำผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมทั้งมาตรการสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาเป็นการป้องกันสังคมและเป็นการป้องกันอาชญากรรม ในประเทศไทยกฎหมายและระเบียบการดำเนินคดีต่าง ๆ ได้บัญญัติถ้อยคำไว้กว้าง ๆ เปิดโอกาสให้พนักงานอัยการได้ใช้ดุลยพินิจในการดำเนินคดีอาญาได้อย่างกว้างขวาง แต่ในทางปฏิบัติพนักงานอัยการได้สั่งคดีโดยใช้ดุลยพินิจน้อยมาก เพราะขาดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางที่ชัดเจนในการพิจารณา ปัญหาที่ควรแก้ไขโดยการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการใช้ดุลยพินิจสั่งคดีอาญาของพนักงานอัยการที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงปัจจัยในเรื่องวัตถุประสงค์ในการลงโทษตามหลักอาชญาวิทยา และหลักเกณฑ์ที่สหวิทยา สภาพของการกระทำ ความผิด สภาพของผู้กระทำ ความผิด สภาพภายหลังการกระทำ ความผิด นโยบายเพื่อประโยชน์ของประชาชน และหลักการที่เป็นมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับของประเทศต่าง ๆ โดยเผยแพร่หลักเกณฑ์ หรือแนวทางดังกล่าวแก่สาธารณะ อันจะเป็นการลดคดีขึ้นสู่ศาล ลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำและงบประมาณรัฐ ทั้งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการมีความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของประชาชน

ฉะนั้นการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจกันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน กับผู้ปฏิบัติงานเพราะพนักงานอัยการก็จะมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะทักษะ การเรียนรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานประสบผลเสร็จต่อไป